

na pičle dohodke „Matice“ ozirati. Veliko, veliko domoljubov in sploh izobraženih Slovencev je, kateri bi samo kritikovali domačo stvar, za njeno duševno ali materijelno podporo pa ne bi ničesa storili. To velja tudi o mnogih kritikovalcih „Slovenske Matice“, katere čaka velika naloga še v bodoče. Moja želja bi bila, da bi poleg znansteno-zabavnega berila izdajala „Matica“ tudi slovenske šolske knjige za srednje šole. Takove bomo potrebovali, ako se v naše srednje šole le količkaj slovenščine uvede. Ako se pa to ne zgodi, naj bi „Matica“ siromaški in pridni slovenski mladini po srednjih učilnicah brezplačno slovenske knjige preskrbovala. Mnogo dijakov bi potem slovensko knjigo, namesto nemške, pri domačem učenju rabilo in se tako urilo v slovenščini.

Nekaterim Slovincem ni morda sestava „Matičnega“ odbora po volji. Ako pa natančneje pregledujem vse odbornike in v duhu naštevam ostale slovenske duševne kapacitete, ne morem po vsem pritrjevati nezadovoljnejem, kajti vidim skoro ves cvet slovenske inteligence tu zastopan. Če prav vsaka glava, ki stoji „Matici“ na čelu, po slovstveni izobraženosti ni vredna tega odlikovanja; vendar se človek ne more spodtikati nad odborniki „Slov. Matice“. Res je, da so v zunaj odbora še nekateri odlični pisatelji in učenjaki, a ti drugod prav vspešno delujejo. Pri novih volitvah v „Matični“ odbor bi bil ta način najboljši, da se od nikakoršne strani ne nasvetujejo ti ali oni možje, naj se prepusti vsakemu družabniku, da si po svoji misli in želji odbornike izbira. Na ta način bi se dala morda doseči nova večja in živahnejša udeležba pri tem našem prvem literarnem zavodu, kateremu mora vsak slovenski domoljub najboljši vspeh želeči.“ —

Zdaj pa se nam treba zdi, svetu pred oči postaviti dela, ki jih je „Matica“ v tisku dozdal na svetlo dala.

Poleg „Letopisov“, ki tudi marsikatero dobro in lepo zrno v sebi imajo, in poleg nekaterih družih knjižic manjše veljave sme „Matica“ z zadovoljstvom in deloma ponosno kazati na sledeča dela, katerim naslovi so:

„Atlant“, 5 snopičev „slovenskih zemljevidov“, vredil Matej Cigale.

„Slovanstvo“ I. del. Spisali: Jan. Majciger, M. Pleteršnik in Bož. Raič.

„Prirodoslovesni zemljepis“, spisal prof. Janez Jesenko.

„Prirodopis živalstva“ s podobami. Po Pokorniju poslovenil Fr. Erjavec. (V dveh izdanjih.)

„Prirodopis rastlinstva“ s podobami. Po Pokorniju poslovenil Iv. Tušek.

„Rudninoslovje“ po Fellöckerji spisal Fr. Erjavec.

„Štirje letni časi“. Po Rossmässlerji predelal Iv. Tušek.

„Schoedlerjeva knjiga prirode“, I. snopič: „Fizika“. Poslovenil Iv. Tušek.

„Schoedlerjeva knjiga prirode“ II. snopič: „Astronomija“ in „Kemija“.

„Schoedlerjeva knjiga prirode“ III. snopič: „Mineralogija“ in „Geognozija“. Poslovenil Jan. Zajec.

„Schoedlerjeva knjiga prirode“ IV. snopič: „Botanika“ in „Zoologija“. Poslovenila Iv. Tušek in Fr. Erjavec.

„Slovnica českega jezika“ z berilom. Spisal prof. Fr. Marn.

„Hrvatska slovnica za Slovence“. Spisal prof. Fr. Marn.

„Slovnica ruska za Slovence“. Spisal Matija Majar.

„Vodnikove pesni“. Uredil Fr. Levstik.

„Razna dela, pesniška in igrokazna Jovana Vesela-Koseskega“ z njegovo podobo.

„Nauk o telovadbi“. Drugi del. (S 164 podobami.)

„Telegrafija“. Spisal dr. Sim. Šubic.

„Potovanje okolo sveta v 80 dneh“. Iz francoskega prevél Dav. Hostnik.

„Germanstvo in njegov vpliv na Slovanstvo“. Spisal J. Verhovec.

„Okó in vid“. Spisal Jakob Žnidaršič.

„Znanstvena terminologija“. Spisal Matej Cigale.

„Vpliv vpijanljivih pijač“. Spisal dr. Maks Samec.

„Kopitarjeva Spomenica“. Vredil prof. Jos. Marn.

Da ne žalimo nobenega pisatelja, čegar delo je „Matica“ na svetlo dala, naj imenujemo tudi še druge knjige, ki so: „Zgodovina slovenskega naroda“, spisal prof. Trdina, „Zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije“, spisal Janko Krsnik, „Vojvodstvo Krausko“, „Vojvodstvo Koroško“, „Slovenski Štajer“, dva snopiča, „Životopis dr. Lovro Tomana s podobo“, „Životopis dr. E. Coste s podobo“, „Olikani Slovenec“. — Tudi to so menda knjižice, nad katere ne bi smel noben rodoljub razlivati strastnega žolca. (Kon. prih.)

Cerkvena glasba.

* Zbirka slovenskih mašnih pesmi na čast slovenskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. V spomin na 5. dan julija 1881., sestavil in zložil za sopran, alt, tenor in bas P. Angelik Hribar. V Ljubljani tiskali in založili J. Blaznikovi nasledniki.

Velecenjeni skladatelj cerkvenih pesmi gosp. Pater Angelik Hribar, čegar samo ime je uže porok odličnega dela, je tudi sv. Cirilu in Metodu na proslavo svoj delež posvetil, katerega bodo orglavci gotovo veselili. V čednem tisku na 6 pôlah nahaja se namreč 49 raznih jako lepo zloženih napevov, večidel za vse dele sv. maše. — Naročila na to zbirko zgodovinskega pomena, kateri je cena 1 gold. 50 kr. (po pošti 1 gold. 55 kr.) sprejema tiskarna Blaznikova.

Slovensko slovstvo.

* Občne zgodovine 3. del „Novi vek“. Spisal in založil Janez Jesenko. V Ljubljani natisnila narodna tiskarna 1881.

To je naslov novi knjigi, katero je ravnokar na lastne stroške na svetlo dal profesor Jesenko in ž njo dovršil celo občno povestnico v treh delih, katerih prva dela („stari“ in „srednji vek“) sta uže davno zagledala beli dan. Ker prof. Jesenko je v obče priznan strokovnjak o zgodovinski vedi in pa spreten pisatelj slovenski, ni nam treba še več govoriti o izvrstnosti njegovega najnovejšega dela, zato rečemo le to, da, ker je velecenjeni gosp. profesor uže davno na svetlo dal tudi „občni zemljepis“, so po takem zdaj vse knjige gotove, da se more v slovenskih srednjih šolah predavati zemljepis in povestnica s slovenskim učnim jezikom, in da povestnica z zemljepisom ne ostane dalje beračica, katera na vrata ces. kralj. naučnega ministerstva brezvspešno trka za to, da sme stopiti v šole! — Ker pa prof. Jesenkova zgodovina nima samo „vestes nuptiales“ za naše srednje šole, temuč je tudi knjiga, ki bi si jo moral omisliti vsak naših ljudi v mestih